

زنان مسلمان جهان عرب فعال در شبکه‌های اجتماعی

مقدمه

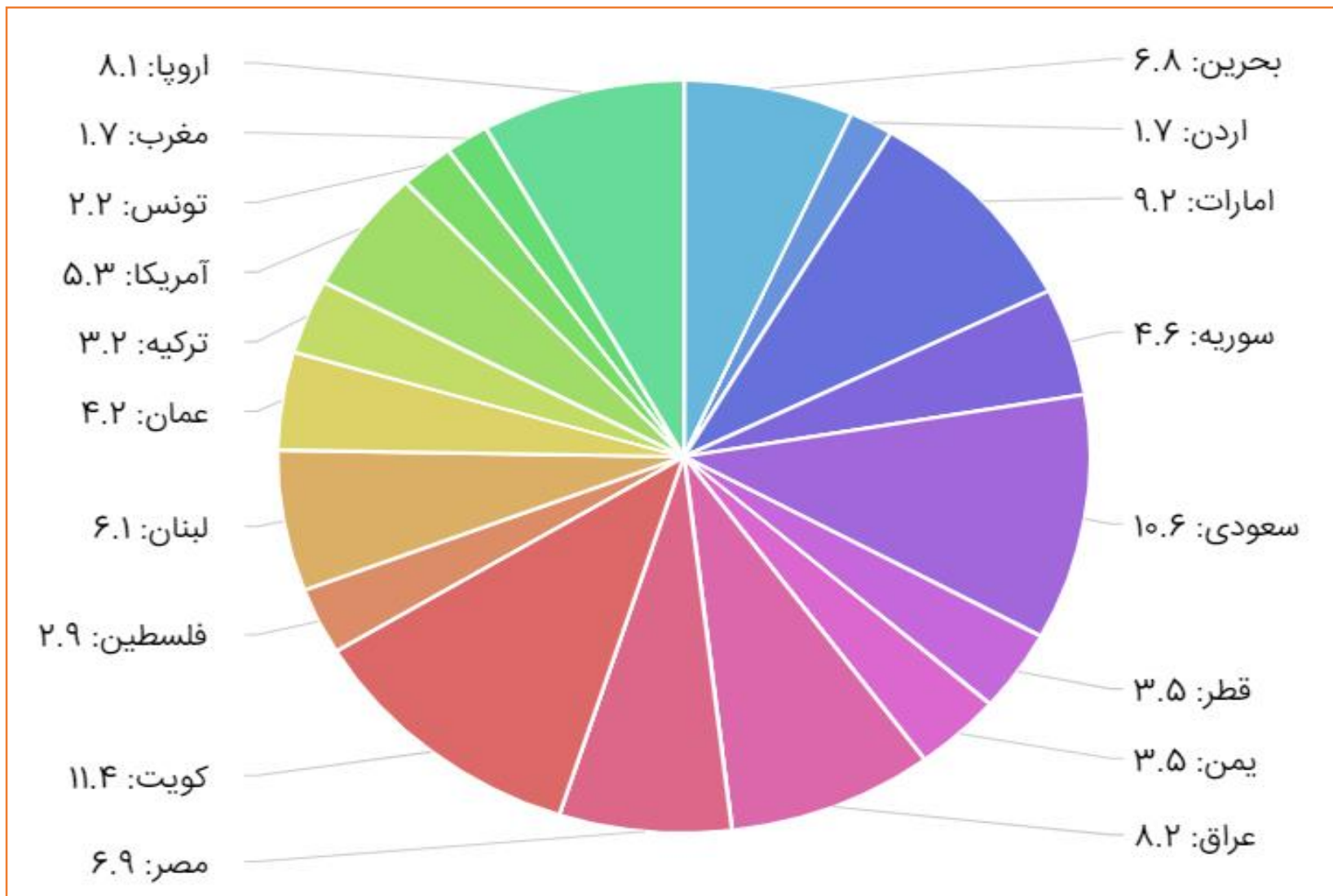
با تغییر در جوامع، تحت تأثیر تحصیلات، آموزش‌های عمومی و گسترش رسانه‌های فراگیر از جمله فضای مجازی، اکنون جامعه زنان به عنوان نیمه فعال جامعه که تأثیر به‌سزایی در رشد و افول فرهنگ در جوامع دارند، از ضریب نفوذ و تأثیرگذاری بالایی در ساحت‌های مختلف اجتماعی برخوردارند که فضای مجازی نیز از این مسأله مستثنی نیست.

با رشد و گسترش روز افزون شبکه‌های اجتماعی و نقش تأثیرگذار آنها، شاهد حضور چشم‌گیر و تأثیرگذار بانوان در این فضا هستیم. زنان دغدغه‌هایی دارند که طرح آن در اجتماع زنان، با رویکردهای متفاوتی اتفاق می‌افتد؛ اما فارغ از به اشتراک گذاشتن تجارب و احساسات، فضای مجازی، محلی برای طرح مطالبات جامعه زنان از جمله برابری جنسیتی، حقوق زنان و طرح نابرابری‌های اجتماعی و شاخص‌های جنسیتی با نگاه و حساسیتهای خاص زنانه است.

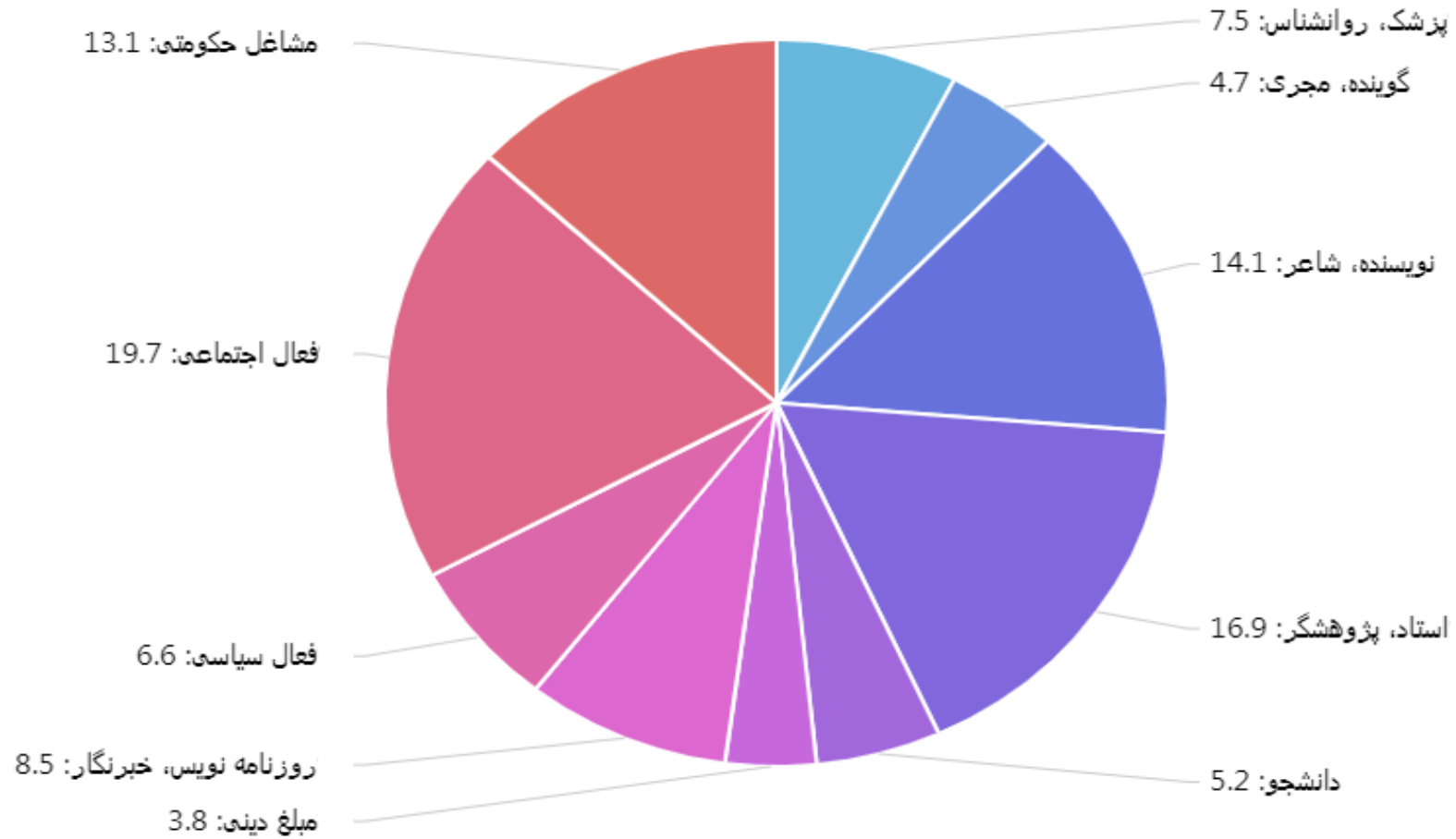
با مطالعه رفتار کاربران زن فعال در فضای مجازی، می‌توان تحلیل‌های مناسبی از وضعیت کنونی جامعه زنان در ایران و سایر کشورها ارائه کرده و با مقایسه موضوعی محتواهای به اشتراک گذاشته شده، سطح دغدغه‌مندی زنان در جوامع مختلف را بررسی کرد. طیف‌های مختلفی از زنان در حوزه‌های علمی، سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، مذهبی و ... در فضای مجازی فعالند که کنش کاربران در هر یک از این حوزه‌ها را به جهت وسعت و گستردگی طیف، می‌توان به صورت ویژه و تخصصی تحلیل و بررسی کرد.

بولتن حاضر حاصل بررسی جمعی از کاربران زن مسلمان جهان عرب است که در فضای مجازی فعالیت قابل توجه و تأثیرگذاری دارند. در این بولتن، فعالیت کاربرانی رصد شده است که فعالیت جدی و با دغدغه‌ای خاص در فضای مجازی حضور دارند. معیار انتخاب کاربران علاوه بر تعداد فالوور بالا، میزان نفوذ و شهرت و پرداختن به موضوعاتی فراتر از روزمره‌گی‌ها، و در وهله نخست رعایت ظاهر اسلامی یعنی داشتن حجاب بوده است.

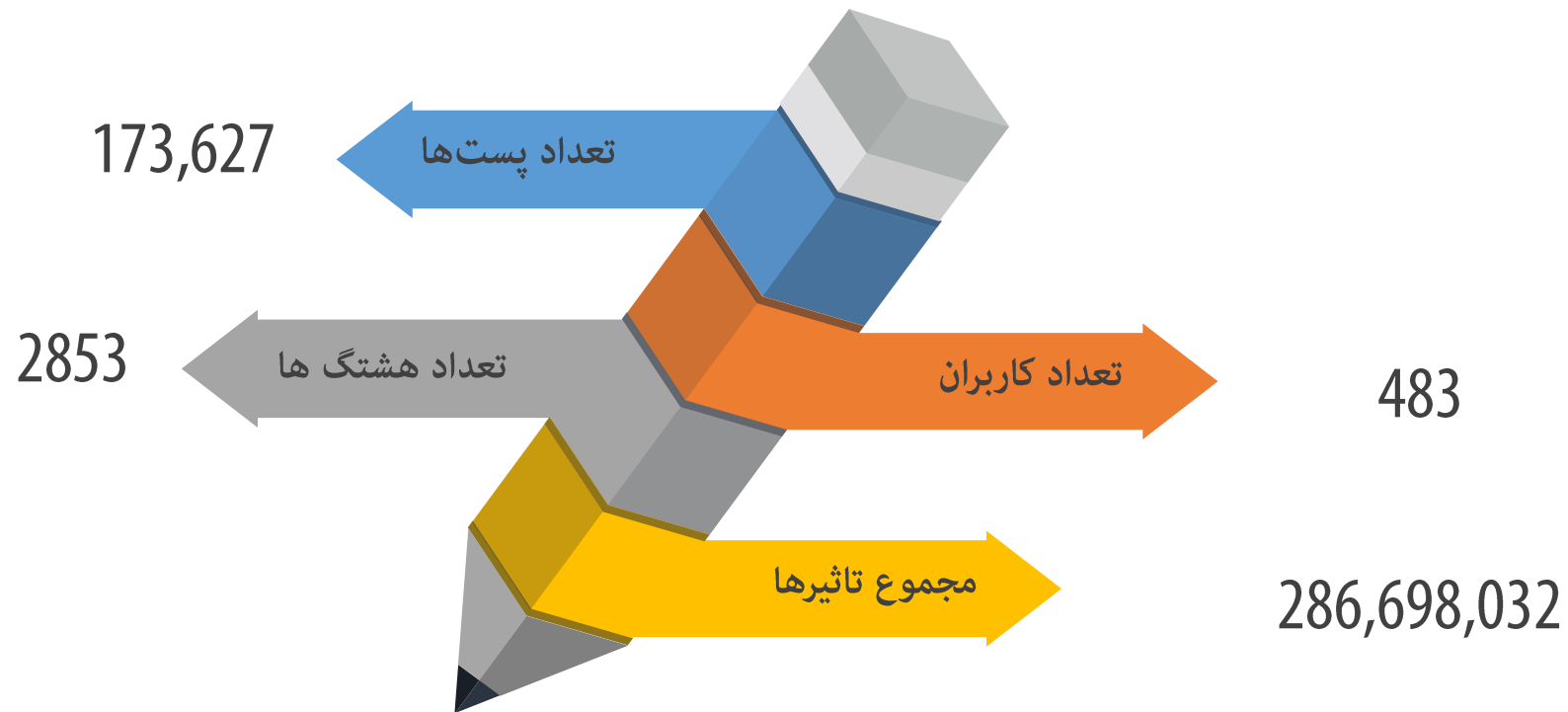
پراکندگی جغرافیایی کاربران

پراکندگی مشاغل

کاربران و محتوا

مجموع تاثیرها شامل لایک، کامنت و بازنشر است.

پراکندگی کاربران

محتوا

کاربران

اینستاگرام
Instagram

توییتر
twitter

فعالیت کاربران

۳۵۹ پست

تعداد پست‌های تولید شده توسط هر کاربر (به طور متوسط)

۱۶۵۱ بازخورد

میزان تاثیر هر پست (به طور متوسط)

۳۸۶۵۳۸ بازخورد

میزان تاثیر هر کاربر (به طور متوسط)

از سال ۱۳۹۰ تاکنون

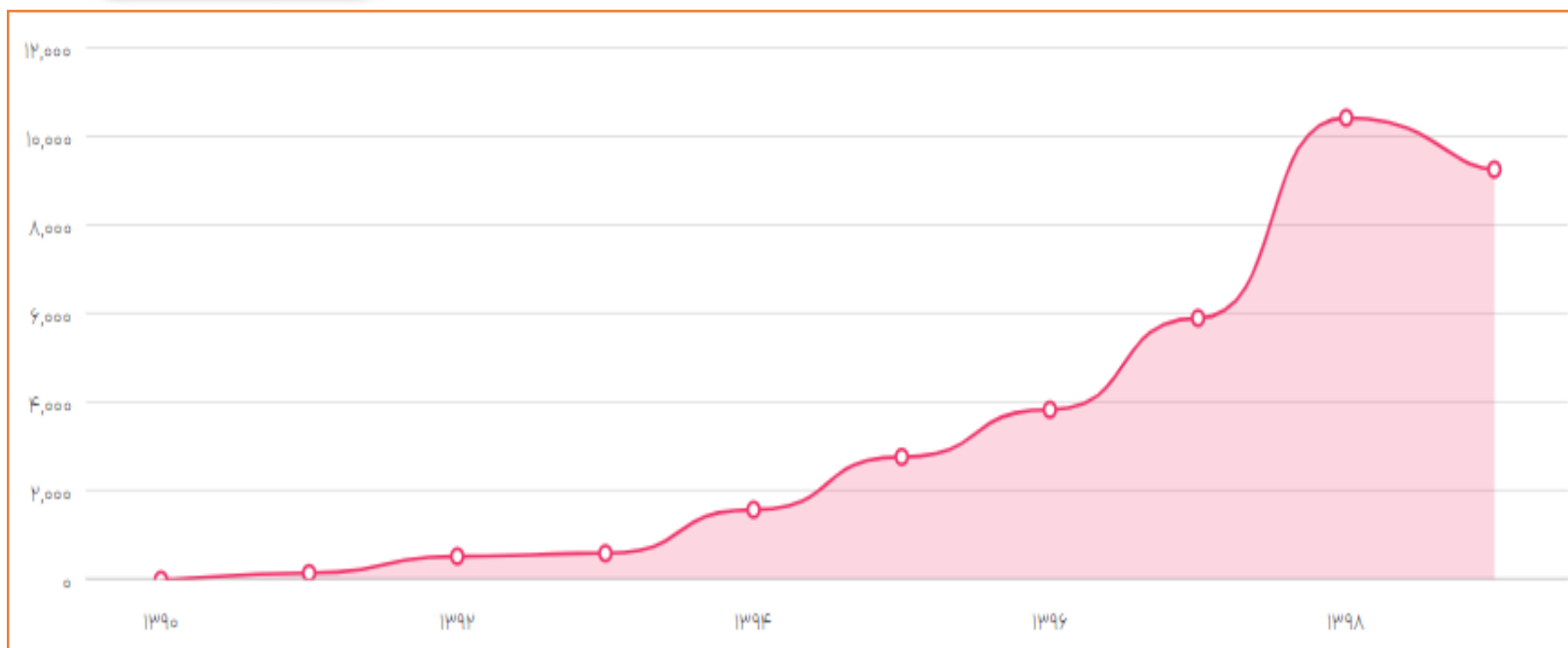
بازه زمانی داده‌های جمع آوری شده

۲۹ ساعت

متوسط زمانی تولید محتوا توسط هر کاربر

نمودار مقایسه‌ای

نمودار مقایسه‌ای فعالیت کاربران عرب

میزان فعالیت کاربران در سال ۹۸ نسبت به ۹۷، ۲ برابر شده است.

در ۳ ماهه نخست سال ۹۹ به میزان کل سال ۹۸، محتوا تولید شده است.

موضوعاتی که بیشترین لایک را دریافت کرده‌اند

- اعتراض به برخوردهای سیاسی در امارات
- تجلیل از محمد مرسی
- اعتراض به السیسی
- مظلومیت مردم ادلب در سوریه
- کرونا
- لیبی و دخالت السیسی

نمونه پست‌ها با بیشترین لایک

حديجة بن قنة
@Benguennak

صورة بمليون كلمة.. كبر الصورة
رمضان في #ادلب
#سوريا

Translate Tweet

11:53 PM · May 5, 2020 · Twitter for iPhone

1.1K Retweets and comments 5.8K Likes

پیروان جریان فکری اخوان المسلمین در فضای مجازی جهان عرب، کم نیستند که نمونه بارز آن در اتفاقات سیاسی مصر خود را نشان می‌دهد. یکی از پر بازخوردترین پست‌های Azza El_gharef که از مدافعین سرسخت اخوان است، به ستایش محمد مرسی که نماد سیاسی جریان اخوان المسلمین در چند سال اخیر به شمار می‌رود، اختصاص یافته است. در ماجرای سوریه هم که چند سالی است به جریان غالب فضای سیاسی تبدیل شده، تصویری که خدیجه بن قنه مجری و خبرنگار شبکه الجزیره از خرابه‌های شهر ادلب سوریه منتشر کرده و مردم را بر سر سفره‌های ماه رمضان، در خانه مخروبه خود به تصویر می‌کشد. بازخورد زیادی داشته است.

Azza El-Garf Retweeted
Azza El-Garf @AzzaElGarf · Jun 6

في مثل هذا اليوم أرتقى #الرئيس_محمد_مرسي شهيدا صائما ثابتا على الحق، فلم يقبل الضيم ولم ينزل أبدا على رأي الفسدة ولم يقبل الدنيا في دينه أو وطنه أو شرعيته، تقبله ربي في الفردوس الأعلى وعود مصر والأمة فيه خيرا #الحق_أقوى_ومتصر

1K 1.6K 10.7K

مريم الكعبي
@maryam1001

خطابات السيسي تحيي الأمل من بين ركام اليأس
هل يعلم السيسي بأن كل مواطن عربي غيور على الأرض العربية كان ينتظر
خطابه ؟
#السيسي

Translate Tweet

11:41 PM · Jun 20, 2020 · Twitter for iPhone

2K Retweets and comments 13.1K Likes

موضوعاتی که بیشترین کامنت را دریافت کرده‌اند

- اعتراض به آهنگی که در تجلیل از السیسی خوانده شده؛
- اعتراض به برخوردهای سیاسی در امارات؛
- تجلیل از پادشاه قطر؛
- انتقاد به کسانی که از السیسی دفاع می‌کنند.

نمونه پست‌ها با بیشترین کامنت

Lolwah Alkhater لولوۃ الخاطر
@Lolwah_Alkhater

أسأل الله التوفيق لحمل الأمانة وأسأله القول الثابت وأتشف بخدمه وطني
#قطر تحت القيادة الرشيدة لحضرة صاحب السمو أمير البلاد المفدى
ومعالي رئيس مجلس الوزراء، وأشكر لسعادة نائب رئيس مجلس الوزراء
وزير الخارجية @MBA_AlThani_ على ثقته الغالية

Translate Tweet

آلاء
@alaa_q

اعتقل أبي محمد عبدالرزاق الصديق في ٢٠١٢، سحبت جنسيته تعرض
للإخفاء القسري والتعذيب حكم بالسجن ١٠ سنوات في محاكمة غير عادلة لم
أسمع صوته من ٨ سنوات! والدي أستاذ شريعة ولم ينشئ تنظيم سري، والدي
بريء #أفرجوا_عن_معتقلي_الإمارات

Ayat oraby
@ayaa00

ردي على العرض ساويرس

الوسد اخة يا ساويرس ان تشمت في 11 الف قتلوا في #رابعة والنهضة ثم
لما نتحدث عن مغني اطلق اغنية يقول فيها انه يحب الشاويش السيسي
واعطى له تفويض، تقول ان هذه وساخة

#آيات_عرابي

اعتراض به خفقان سياسى در امارت و زناني كردن مخالفين،
اعتراض به آهنگی که یکی از خوانندگان مرد عرب در تجلیل
از السیسی رئیس جمهور فعلی مصر که با کودتای نظام
قدرت را در دست گرفته از جمله پست‌هایی هستند که محل
بحث و گفتگو بوده و بیشترین بازخوردی کامنتی را به دنبال
داشته است.

رفتارشناسی کاربران عرب زبان

- 1 کاربران عرب زبان، به فعالیت در شبکه توئیتر تمایل بیشتری دارند؛
- 2 در مقابل کاربران عرب زبان، ایرانی‌ها علاقه بیشتری به حضور در شبکه اینستاگرام دارند. شبکه توئیتر در ایران فیلتر است.
- 3 عمده کاربران این گزارش، در شبکه توئیتر فعالیت دارند. (۴۰۵ نفر از ۴۸۳ نفر)
- 4 ۷۸ نفر از کاربران فعال در اینستاگرام، ۳۵ درصد از محتوا را تولید کرده‌اند؛
- 5 میزان بازخورد کاربران در شبکه توئیتر نسبت به اینستاگرام بیشتر است؛
- 6 هر کاربر به طور متوسط 386 هزار بازخورد درباره محتوای تولیدی خود، از مخاطبین دریافت کرده است.
- 7 کاربران عرب زبان، به طور متوسط هر ۲۹ ساعت یک بار اقدام به تولید پست کرده‌اند که در مقایسه با کاربران فارسی زبان این میزان ۳۷ ساعت است؛
- 8 مخاطبین فارسی در مقایسه با عرب‌ها، علاقه بیشتری به باز نشر پست‌ها دارند؛
- 9 مخاطبین عرب در مقایسه با ایرانی‌ها علاقه کم‌تری به درج نظر(کامنت) دارند.